

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2008. évi június hó 5. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A folytatólagosan elkövetett csalás büntette és más bűncselekmények miatt vádlott ellen indított büntető ügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2007. évi november hó 26. napján kihirdetett 7.Bf.913/2007/7. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

Vádlottat bűnösnek mondja ki:

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettében (Btk. 319. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a/ pont),
- 1 rb. csalás vétségében (Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat) és
- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §).

Ezért az ítéltábla 1 (egy) évi időtartamra próbára bocsátja.

Köteles a vádlott az eddig felmerült 122.870 (százhuszonkettőezer-nyolcszázhetven) Ft bűnügyi költséget az államnak megfizetni.

Egyebekben a másodfokú ítéletet helybenhagyja.

A vádlott személyi igazolványának a száma:

I n d o k o l á s :

A harmadfokú eljárás az ügyésznek a másodfokú ítélet ellen benyújtott fellebbezése folytán indult, mely annak megváltoztatására, a vádlott bűnösségének - 1 rb. folytatólagosan elkövetett csalás büntettében, 1 rb. csalás vétségében, 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében - megállapítására és pénzbüntetés kiszabására irányult.

A fellebbviteli főügyészség az átiratában az ügyészi fellebbezést módosítással tartotta fenn. Álláspontja szerint az első fokú bíróság túlnyomórészt helytálló tényállást állapított meg, melyet a másodfokú bíróság az eljárási szabályok megsértésével, részben felülmérlegeléssel változtatott meg, részben pedig téves ténybeli következtetés útján. A tényállás kiegészítése vagy helyesbítése csak annyiban volt helytálló, amennyiben azt az iratok tartalma lehetővé tette -

Be. 352. § (1) bekezdés a/ pont -. A harmadfokú eljárás keretei között mód nyílik a cselekmények helyes jogi minősítésére, amellyel kapcsolatban az eljárt bíróságok - de a vádat emelő ügyész is - tévedett.

Az 537.500 Ft értékű fűnyíróval, mint idegen dologgal a vádlott sajátjaként rendelkezett, így e cselekmény sikkasztás büntettének - Btk. 317. § (1) és (4) bekezdés a/ pont - minősül, a csalás vétségekénti minősítés téves. E cselekmény büntethetősége azonban a büntetőeljárás 2005. február 21. napján történt megindítása folytán elévült - Btk. 33. § (1) bekezdés b/ pont -, ezért a büntetőeljárást meg kell szüntetni.

A 221.250 Ft összegben folyamatosan kifizetett bérleti díjjal összefüggő cselekmény folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettének - Btk. 319. § (1) és (3) bekezdés a/ pont - minősül, nem pedig folytatólagosan elkövetett csalás büntettének. Ezen túl téves álláspontot foglalt el a másodfokú bíróság, amikor e cselekményt nem tekintette teljes egészében folytatólagosnak.

Rámutatott arra, hogy az elbíráláskor hatályos törvény nem enyhébb, ennek folytán az elkövetés idején hatályos törvény az irányadó, figyelemmel a bűncselekmények 2004. február 20-i befejezési időpontjára.

Az ügy nyilvános ülésen történő elbírálását, a vádlott bűnösségének megállapítását - 1 rb. folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettében, 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében -, s pénzbüntetés kiszabását, az eljárás során felmerült 122.870 Ft bűnügyi költség megfizetésére kötelezését, s a fűnyíró visszaadásának elrendelését indítványozta. Ezen túl szükségesnek tartotta a felmentő és megszüntető rendelkezések hatályon kívül helyezését, s eljárást megszüntető határozat hozatalát az 1 rb. sikkasztás büntette vonatkozásában.

A fellebbviteli főügyészség képviselője a harmadfokú nyilvános ülésen változatlan tartalommal fenntartotta az előbbieken összefoglalt indítványát, míg a vádlott és a védője a másodfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Az ítélet tábla a Be. 387. §-ának (1) bekezdése és (2) bekezdésének I. fordulata alapján a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet - annak minden rendelkezését - és az azt megelőző első- és másodfokú eljárást felülbírált. Elsőként azt kell megállapítani, hogy a másodfokú bíróság az első fokú ítéleti tényállást részben felülmérlegeléssel, részben téves ténybeli következtetés útján változtatta meg.

Nem az első, hanem a másodfokú ítélet által pontosított azon tényállásrész az iratellenes, mely szerint „... az első fokú bíróság tévesen rögzítette, hogy a vádlott és a sértett által közösen kiválasztott gépet a vádlott ismeretlen helyre elszállította”. Az első fokú bíróság

helyesen a fűnyíró elszállítatását állapította meg, amely sértett elfogadott következetes vallomása alapul. Ez a tény a vádlott vallomása által is alátámasztást nyert, minthogy ő az akkori jegyzőt kérte meg arra, hogy a gépet szállítsa az önkormányzathoz.

Az előbbi megállapítás vonatkozik a másodfokú ítéletnek a 3. oldal utolsó előtti bekezdésében foglaltakra, valamint a 4. oldalon az iratellenességgel kapcsolatban írtakra is.

Az első fokú bíróság helytállóan azt rögzítette, hogy a köztes időszakban a felek szóban hosszabbították meg a korábbi bérleti szerződés időbeli hatályát. Írásbeli szerződés 1997. augusztus 1.-1998. július 31., 2000. január 1.-2000. december 31. és 2001. január 1. - 2001. december 31. közötti időszakra készült. Nem lehet iratellenesnek tekinteni azt az első fokú bíróság által megállapított tényt, hogy 2003. évvel bezárólag a polgármesteri hivatal és a szakképző iskola között volt érvényes bérleti szerződés. Az írásbeli bérleti szerződés hiánya nem értékelhető ekként, hiszen a számlák kibocsátása és azok kiegyenlítése, ha késedelmesen is, a szerződő felek azonos akaratát tükrözte. Ez megfelel az első fokú bíróság által elfogadott bizonyítékoknak, s az azokból levont helyes ténybeli következtetésének. A bérleti jogviszony fenntartása /ami nincs írásbeliséghez kötve/ mind az önkormányzat, mind a szakiskola ráutaló magatartásából is következik, hiszen a szakiskola 2002. I. félévre 2002. október 7-én, a II. félévre 2003. január 17-én, 2003. I. félévre 2003. július 8-án, a II. félévre 2004. február 20-án állította ki a számlákat. Ezeknek a számláknak a kiegyenlítése - összesen 20.000 Ft összegben - egy időpontban, 2004. február 23. napján történt meg, s majd csak időben ezt követően került szóba a bérleti szerződés lejárta, illetőleg a fűnyíró visszaszállításának igénye.

Az előzőekben kifejtettekre figyelemmel a másodfokú ítéletnek az első fokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítő és helyesbítő része csak annyiban volt helytálló, amelyben a Be. 352. §-a (1) bekezdésének a/ pontja alapján rögzítette a 2002. és 2003. évi bérleti díjak kifizetésének időpontját. Egyebekben a harmadfokú eljárásban a másodfokú ítéletet érintő megalapozatlanság az iratok alapján és az első fokú bíróság által is már levont helyes ténybeli következtetéssel kiküszöbölhető volt, s az irányadóvá vált - Be. 388. § (1) és (2) bekezdés -. E körbe tartozóan a másodfokú ítélet 5. oldalának 2. bekezdésében a feljelentés megtételének időpontját a pontosság igénye miatt szükséges kijavítani, az helyesen 2005. február 11.

Az irányadó tényállás annak a megállapítására nyújt okszerű következtetést, hogy a vádlott bűncselekményeket követett el, ennek folytán a másodfokú bíróság felmentő és eljárást megszüntető rendelkezései tévesek. A jogi minősítést illetően - nem értve egyet a másodfokú bíróság jogi indokaival, de az ügyészi álláspontot sem osztva teljesen - az ítéletábra a következőket fejt ki:

Elsőként a Be. 2. §-ára szükséges utalni, s annak a (2) bekezdésére, a törvényes vád a jogszabályi megfogalmazása szerint pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekmény miatt bírósági eljárás kezdeményezését jelenti.

A vádlott a szakiskola által 1997. március 24-én megvásárolt 537.500 Ft értékű fűnyíró ismeretlen helyre szállíttatta. Az ezzel kapcsolatos későbbi cselekvőségére nincsenek adatok, sem arra, hogy mi lett a gép sorsa. Így az sem állapítható meg, hogy azzal sajátjaként rendelkezett volna függetlenül attól, hogy a bérleti szerződéseket ő írta alá, illetőleg ő szállíttatott az iskola részére vissza egy másik fűnyíró. E magatartása ezért külön sikkasztás büntettként nem értékelhető, mint ahogyan e tényállásrész sem az első, sem a másodfokú bíróság helyesen nem is minősítette bűncselekményként.

A fellebbviteli főügyészség képvisel ettől eltérő, ám nem osztható álláspontot. A vádirati tényállás ugyanis nem tartalmazza olyan vádlotti cselekvőségnek a leírását, amely a sikkasztás törvényi tényállási elemeit kimerítené.

Az írásbeli bérleti szerződések cseh típusú fűnyíró bérletéről szólnak, amelyeket a vádlott is aláírt. Az első, 1997. augusztus 1. napján készült bérleti szerződésre külön rájegyzésre került: „A fűnyíró típusa: önjáró fűnyíró DINO.ARS tolólappal.”. Ez a fűnyíró az elfogadott bizonyítékok szerint az önkormányzat részére munkát nem végzett, ennek ellenére a bérleti díjakat az önkormányzat fizette éveken keresztül.

A vádlott a visszaszállított MF 70 típusú fűnyíró átvétele során az iskola dolgozóját megtevesztette, mely magatartásának következményeként keletkezett az 54.500 Ft-os kár.

A bérleti díjak - összesen 221.250 Ft - kifizetésével kapcsolatban az első fokú bíróság tévesen minősítette a cselekményt folytatólagosan elkövetett csalás büntettként, míg a másodfokú bíróság álláspontja helytálló, mely szerint e vádlotti cselekvőség a hűtlen kezelés törvényi tényállásának megállapítására alkalmas. Amennyiben a törvény szövege szerinti rövid időközönkénti elkövetést a szó nyelvtani értelmében vennénk figyelembe - a szakértő által készített táblázatok adatait tekintve - több rendbeli bűncselekményt kellene megállapítani, hiszen az egyes kifizetések - ide nem értve most a 2004. évit - között hosszú hónapok teltek el.

Az ítélet tábla álláspontja szerint viszont valamennyi rész-cselekmény a folytatólagosság törvényi egységébe vonható. Ennek az az indoka, hogy a kifizetések alapjául az éveken keresztül fennálló érvényes bérleti jogviszony szolgált, továbbá a kötelesség-szegő vádlotti magatartás folyamatos volt, akárcsak a szakiskola részéről a számlák kibocsátása.

Visszatérve a vádlottnak a fűnyíró visszaszállításához kapcsolódó megtevesztő magatartására, a jogtalan haszonszerzési célzat nem vitatható. A szakértő által kimunkáltan kimutatható volt a kár keletkezése, amely a megtevesztés következménye volt. A vádlott által aláírt, s az előzőekben már hivatkozott bérleti szerződésre történő külön rájegyzésből egyértelműen kitűnik, hogy a visszaszállított fűnyíró nem volt azonos a bérleti szerződés tárgyát képező fűnyíróval. Következik ebből a haszonszerzési célzat is függetlenül attól, hogy az nem volt megállapítható az eljárás során, hogy a haszon konkrétan kinél, a vádlottnál avagy éppen másnál jelentkezett.

Vitatni kell a másodfokú bíróság jogi indokait a magánokirat-hamisítás vétségét illetően is. A vádlott által aláírt bérleti szerződések tartalma valótlan, hiszen az abban foglaltakkal szemben a valóságban és ténylegesen a fűnyíró az önkormányzat érdekében nem

használták. Az ehhez az ügylethez kapcsolódó bérleti díj kifizetések dokumentumai az előbbiek folytán úgyszintén valótlan tartalmúak.

Az ítélet tábla a fellebbezést nyilvános ülésen bírálta el - Be. 393-394. § -, s a Be. 398. §-ának (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. A vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés bűntettében - Btk. 319. § (1) és (3) bekezdés a/ pont -, 1 rb. csalás vétségében - Btk. 318. § (1) és (2) bekezdés I. fordulat -, valamint 1 rb. magánokirat-hamisítás vétségében - Btk. 276. § -.

Az első fokú ítéletben helyesen felsorolt súlyosító körülmények mellett az ítélet tábla a vádlott javára szólókat is észlelt. Enyhítőként értékelendő a jelentős időmúlás, a vagyon elleni bűncselekmények esetén az alsó értékhatárt alig, illetőleg nem túlzottan meghaladó elkövetési érték. Ezek az okok elvezettek ahhoz, hogy az ítélet tábla nem tartotta szükségesnek büntetés kiszabását a vádlottal szemben. Úgy ítélte meg, hogy a büntetés próbaidőre történő elhalasztásával is elérhető a büntetés célja. Ezért a Btk. 72. §-ának (1) és (5) bekezdése alapján a vádlottat próbára bocsátotta, amelynek tartamát az időmúlást is szem előtt tartva a törvényi minimumban állapította meg.

A bűnügyi költség megfizetésére kötelezés a Be. 381. §-ának (1) bekezdésén alapul.

A másodfokú ítélet megváltoztatással nem érintett részének /a lefoglalt bűnjellel kapcsolatos rendelkezés/ helybenhagyásáról az ítélet tábla a Be. 397. §-a alapján rendelkezett.

Végezetül rögzítette a vádlott új személyi igazolványának a számát.

D e b r e c e n , 2008. évi június hó 5. napján

Dr. Ficsór Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Elek Margit sk. a tanács tagja, előadó, Dr. Szabó József sk. a tanács tagja

Z á r a d é k :

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 7.Bf.913/2007/7. számú ítélete a jelen harmadfokú ítéletben írt változtatásokkal jogerőre emelkedett és végrehajtható.

D e b r e c e n , 2008. évi június hó 5. napján

. Ficsór Gabriella sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül:

kiadó